Tujia

El **tujia** (tujia septentrional: Bifzivsar, IPA: /pi35 ʦi55 sa21/ ; /pi^{35} ʦi^{55} sa^{21}/; meridional: Mongrzzirhof, IPA: /mõ^{21} ʥi^{21} ho^{35}/ ; xinès : 土家语, pinyin : *Tǔjiāyǔ*) és una llengua parlada originàriament pels tujies a la zona sud-central de la Xina. Forma part de la família de llengües sinotibetanes però sense adscripció, per la influència generalitzada de les llengües veïnes. Té dos dialectes diferenciats: septentrional i meridional. Ambdós dialectes són tonals amb els contorns de to de ˥ ˥˧ ˧˥ ˨˩ (55, 53, 35, 21) . El dialecte septentrional té 21 inicials, mentre que el dialecte meridional en té 26 (amb cinc inicials aspirades més). Pel que fa a les finals, el dialecte septentrional en té 25 i el meridional 30, 12 de les quals s'utilitzen exclusivament en les paraules manllevades del xinès. Els verbs distingeixen veus actives i passives. Els seus pronoms distingeixen els nombres singular i plural juntament amb els casos possessius i els bàsics. El 2005, el nombre de parlants, segons les estimacions, era d'aproximadament 70.000 en el dialecte septentrional (dels quals només aproximadament 100 eren monolingües),[1] i 1.500 en el dialecte meridional,[2] per una població de 8 milions de l'ètnia tujia.

Tujia

Tipus	llengua
	Parlants
Parlants nadius	70.000
Parlat a	República Popular de la Xina
	Classificació lingüística
	llengua humana llengües sinoaustronèsiques llengües sinotibetanes
	Característiques
Sistema d'escriptura	Old Lisu (en)
	Codis
ISO 639-2	sit
ISO 639-3	tji (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=tji)
Glottolog	tuji1244 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/tuji1244)

Contingut

Noms
Classificació
Subdivisions
Conservació de la llengua
Referències

Noms

Els autònims del Tujia inclouen *pi˧˥ tsi˥ kʰa˨˩* [毕 孜卡] (*pi˨˩ tsi˨˩ kʰa˨˩* en Ye 1995) i *mi˧˥ tɕi˥ kʰa˧/˥* (Dai 2005). Els Tujia anomenen la seva llengua " *pi˧˥ tsi˥ sa˨˩* " (Ye 1995).

"Tujia" (土 家) significa literalment "gent nativa", que és la denominació que els xinesos Han els havien donat a causa del seu estatus aborigen a la zona de Hunan-Hubei-Chongqing. Els Tujia, en canvi, anomenen "Kejia" (客家) els xinesos han, denominació també donada al poble Hakka, que significa "gent convidada" (Dai 2005).

Classificació

El tujia és clarament una llengua sinotibetana, però la seva posició dins d'aquesta família no és clara, a causa del préstec massiu d'altres llengües sinotibetanes. Alguns l'han classificat al mateix grup que les llengües lolo i Llengües qiànguiques, però molts ho deixen sense classificar.

Subdivisions

El tujia es divideix en dos grans dialectes. La major part de parlants es concentra en el dialecte del septentrional, mentre que el dialecte meridional es parla a només 3 pobles del municipi de Tanxi 潭溪镇 al xian de Luxi. Gairebé tots els parlants del tujia es troben a la Prefectura Autònoma Tujia i Miao de Xiangxi .

- **Septentrional** (Biji 毕基): Xian de Baojing, xian de Longshan, xian de Guzhang, xian de Yongshun
  - *Hushi* 互士语
  - *Xia* 虾语
  - *Shasha* 沙沙语
- **Maeridional** (Mengzi 孟兹): Municipi de Tanxi 潭溪镇 al xian de Luxi

Conservació de la llengua

Malgrat el reduït nombre de parlants del tujia, hi ha un moviment entusiasta que treballa per conservar-lo, a Hunan i Hubei. S'han publicat dos llibres per a l'ensenyament del tujia i s'està treball en l'elaboració d'un diccionari. Chu Yongming (储永明), un estudiós del tujia, treballa amb infants a l'Escola de Minories Ètniques de Baifusi (xian de Laifeng, a Hubei), per promoure l'ús de la llegua.[3]

Referències

1. Tujia, Northern (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=tji)
2. Tujia, Southern (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=tjs)
3. Bruce Humes, Rejuvenating the Tujia Language No Easy Feat (http://www.bruce-humes.com/?p=6707), Arxivat (https://web.archive.org/web/20120610010847/http://www.bruce-humes.com/?p=6707) 2012-06-10 a Wayback Machine. based on 王功尚,蒲哲,孙文振. *大山深处的土家语传承与坚守* (http://iel.cass.cn/news_show.asp?newsid=10206), 2012-04-17.

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Tujia&oldid=23931446»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 30 juny 2020 a les 22:46.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.